

ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΙ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΕΩΣ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020 ΓΙΑ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 5

Περιθώριο 76 ημερών για τις σοβαρές αυθαιρεσίες

Αρξισε η αντίστροφη μέτρηση για την τακτοποίηση των αυθαιρέτων. Περιθώριο 76 ημερών έχουν μπροστά τους οι ιδιοκτήτες κυρίων με πολύ σοβαρές αυθαιρεσίες, μετά την τροπολογία που κατέθεσε χθες στη Βουλή το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η οποία δίνει τρίμηνη παράταση έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020. Η προηγούμενη προθεσμία ήταν η 30ή Ιουνίου. Πρόκειται για την τελευταία προθεσμία για την τακτοποίηση των αυθαιρέτων της κατηγορίας 5 (κτίρια με πολύ σοβαρές αυθαιρεσίες).

Να σημειωθεί ότι οι πολύ σοβαρές αυθαιρεσίες αφορούν σε υπέρβαση τουλάχιστον κατά 40% στην κάλυψη και στη δόμηση ή καθ' ύψος πάνω από 20%. Για τα υπόλοιπα αυθαίρετα -κατηγορίας 1 έως 4, που περιλαμβάνουν και τις πιο μικρές αυθαιρεσίες όπως είναι οι ημιυπαίθριοι, ισχύει κανονικά η διαδικασία της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας και οι ιδιοκτήτες τους θα μπορούν να τα τακτοποιούν και μετά τις 30 Σεπτεμβρίου, με καταληκτική ημερομηνία την 31η Μαρτίου 2026, καταβάλλοντας προσαυξημένα ποσά τακτοποίησης κατά 20% για το πρώτο

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΑΡΑΚΗ
dkontarak@e-typos.com

έτος καθυστέρησης και επιπλέον 5% για κάθε έναν χρόνο καθυστέρησης. Με την ίδια τροπολογία, λόγω δυσχερειών στην άσκηση της οικονομικής δραστηριότητας από την πανδημία, παρατείνεται και η ισχύς των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των αναθεωρήσεων τους μέχρι το τέλος του 2022.

Πρόστιμα

Όπως έχει γράψει ξανά ο Ελεύθερος Τύπος, το υπουργείο δεν προτίθεται να δώσει άλλη πίστωση χρόνου, ειδικά για τα αυθαίρετα της κατηγορίας 5. Υπενθυμίζεται ότι τα πρόστιμα διαισθητοποιούνται ως εξής:

- ▶ κατά 10% αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση βρίσκεται σε περιοχές προστασίας για τις οποίες έχουν εκδοθεί και ισχύουν Προεδρικά Διατάγματα καθορισμού όρων δόμησης.
- ▶ κατά 20% αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου από την 1η Οκτωβρίου 2020 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2021,

- ▶ κατά 25% αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί από την 1η Οκτωβρίου 2021 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2022,
- ▶ κατά 30% αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου από την 1η Οκτωβρίου 2022 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2023,
- ▶ κατά 35% αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί από την 1η Οκτωβρίου 2023 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2024,
- ▶ κατά 40% αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου από την 1η Οκτωβρίου 2024 μέχρι τις 31 Μαρτίου 2026.

Ηλεκτρονική Ταυτότητα
Σύμφωνα με το υπουργείο Περιβάλλοντος,

Κατηγορίες 1 - 4

Για τα υπόλοιπα αυθαίρετα ισχύει η διαδικασία της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας, με καταληκτική ημερομηνία την 31η Μαρτίου 2026

η τακτοποίηση θεωρείται ολοκληρωμένη μόνον όταν ο ιδιοκτήτης του ακινήτου έχει ολοκληρώσει την Ηλεκτρονική Ταυτότητα της ιδιοκτησίας του, δηλαδή η μη έκδοση της θα ισοδυναμεί με μη τακτοποίηση της αυθαιρεσίας. Επομένως, για τη μεταβίβαση του ακινήτου, προϋπόθεση αποτελεί η τακτοποίηση και η έκδοση Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου.

Όροι ρύθμισης

- Τι θα κερδίσουν όμως όσοι μπουν σε ρύθμιση μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου;
- ▶ 100 δόσεις για την εξόφληση των προστίμων.
 - ▶ Μείωση 20% σε όσους πληρώσουν εφάπαξ το πρόστιμο.
 - ▶ Μείωση 10% σε όσους καταβάλουν το 30% του προστίμου.
 - ▶ Δόσεις με 50 ευρώ το μήνα.
 - ▶ Παράταση επιπλέον δύο ετών στην τακτοποίηση αυθαιρέτων σε όσους αδυνατούν οικονομικά να πληρώσουν τα πρόστιμα.
 - ▶ Μειωμένα παράβολα.
 - ▶ Δυνατότητα νομιμοποίησης αυθαίρετου σε εξ αδιαίρετου οικόπεδο χωρίς τη συμφωνία όλων των συνδιοικτωτών.

- ▶ Νομιμοποίηση στα αυθαίρετα που ανεγέρθηκαν μεταξύ 1955 και 1975 με την καταβολή παραβόλου 250 ευρώ χωρίς την πληρωμή προστίμου.
- ▶ Πληρωμή του 15% του προστίμου για τα αυθαίρετα που έχουν κτιστεί από το 1975 έως το 1982.
- ▶ Πληρωμή του 60% του προστίμου για τα αυθαίρετα που έχουν κτιστεί από την 1/1/1983 έως την 1/1/1993.
- ▶ Πληρωμή του 80% του προστίμου για αυθαίρετες κατασκευές και αυθαίρετη αλλαγή χρήσης από την 1/1/1993 έως την 31/12/2003.
- ▶ Επιπλέον μείωση σε όσους έχουν μία και μοναδική κατοικία.

Παράβολα προστίμων:

- α)** 250 ευρώ για αυθαίρετη κατασκευή/χρήση μέχρι 100 τμ.
- β)** 500 ευρώ για κτίριο/χρήση άνω των 100 τμ. και μέχρι 500 τμ.
- γ)** 1.000 ευρώ για κτίριο/χρήση άνω των 500 τμ. και μέχρι 2.000 τμ.
- δ)** 4.000 ευρώ για κτίριο/χρήση άνω των 2.000 τμ. και μέχρι 5.000 τμ.
- ε)** 10.000 ευρώ για κτίριο/χρήση μεγαλύτερα των 5.000 τμ. ■

2. ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ ΤΕΛΟΣ ΟΙ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/07/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 17/07/2020

Σελίδα: 21

1

Προθεσμία μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου έχουν οι κάτοχοι αυθαιρέτων με πολύ μεγάλες παραβάσεις για να νομιμοποιήσουν τα ακίνητα

2

Δυνατότητα εξόφλησης των προστίμων σε 100 δόσεις και μείωση 20% κερδίζουν όσοι ιδιοκτήτες πληρώσουν εφάπαξ το πρόστιμο. Εκπτώση 10% έχουν όσοι καταβάλουν το 30% του προστίμου

3

Η τακτοποίηση του αυθαιρέτου θεωρείται ολοκληρωμένη μόνο με την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου

4

1.642.483 τα δηλωμένα κτίρια με αυθαιρέσιες 557.470 τα παντελώς αυθαίρετα

Ερχονται βαριά πρόστιμα από 1ης Οκτωβρίου

Τακτοποιήσεις τέλος για 557.470 αυθαίρετα

Τελευταία ευκαιρία για την τακτοποίηση των αυθαιρέτων με πολύ μεγάλες αυθαιρέσιες δίνει το υπουργείο Περιβάλλοντος. Κι αυτό γιατί από την 1η Οκτωβρίου 2020 δεν θα τακτοποιούνται πλέον τα αυθαίρετα που ανήκουν στη λεγόμενη κατηγορία 5 (αυτά δηλαδή που δεν έχουν καμία οικοδομική άδεια ή έχουν υπέρβαση τουλάχιστον κατά 40% στην κάλυψη και στη δόμηση ή καθ' ύψος πάνω από 20%).

Από την 1η Οκτωβρίου και μετά το σκηνικό αλλάζει και η τακτοποίηση ενός αυθαιρέτου θα θεωρείται ολοκληρωμένη μόνο στην περίπτωση που ο ιδιοκτήτης έχει ολοκληρώσει την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου.

Οι ιδιοκτήτες που έχουν αυθαίρετα κτίσματα με μικρότερες αυθαιρέσιες (κατηγορίας δηλαδή 1 έως 4) θα μπορούν να τα τακτοποιήσουν και μετά τις 30 Σεπτεμβρίου, με καταληκτική ημερομηνία την 31η Μαρτίου 2026, καταβάλλοντας προσαυξημένα ποσά τακτοποίησης κατά 20% για το πρώτο έτος καθυστέρησης και επιπλέον 5% για κάθε χρόνο καθυστέρησης.

Επίσης, λόγω δυσχερειών στην άσκηση της οικοδομικής δραστηριότητας από την πανδημία του κορωνοϊού, παρατείνεται και η ισχύς των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των αναθεωρήσεών τους μέχρι το τέλος του 2022.

ΤΟΥ ΠΡΟΚΟΠΗ ΓΙΟΓΙΑΚΑ

Τελευταία ευκαιρία για την τακτοποίηση των αυθαιρέτων με πολύ μεγάλες αυθαιρέσεις δίνει το υπουργείο Περιβάλλοντος. Κι αυτό γιατί από την 1η Οκτωβρίου 2020 δεν θα τακτοποιούνται πλέον τα αυθαίρετα που ανήκουν στη λεγόμενη Κατηγορία 5 (αυτά δηλαδή που δεν έχουν καμία οικοδομική άδεια ή έχουν υπέρβαση – τουλάχιστον κατά 40% στην κάλυψη και στη δόμηση ή καθ' ύψος πάνω από 20%).

Η τρίμηνη παράταση (έως τα τέλη Σεπτεμβρίου) έχει ήδη ανακοινωθεί από τον υπουργό Περιβάλλοντος Κωστή Χατζηδάκη και θα κατατεθεί στο σχέδιο νόμου «Προώθηση της ηλεκτροκίνησης». Από την 1η Οκτωβρίου και μετά το σκηνικό αλλάζει και η τακτοποίηση ενός αυθαίρετου θα θεωρείται ολοκληρωμένη μόνο στην περίπτωση που ο ιδιοκτήτης έχει ολοκληρώσει την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου.

ΟΙ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ. Σημειώνεται πως αν δεν δινόταν παράταση, το σκηνικό για την τακτοποίηση αυθαιρέτων θα άλλαζε από την 1η Ιουλίου 2020. Ωφελούμενοι από τη νέα παράταση είναι οι ιδιοκτήτες αυθαιρέτων που δεν έχουν, όπως προαναφέρθηκε, καμία οικοδομική άδεια. Σε αυτούς, δίνεται ακόμα μια ευκαιρία για

Αυθαίρετα

Τέλος η νομιμοποίηση για μεγάλες παραβάσεις

Βαριά πρόστιμα από την 1η Οκτωβρίου σε όσους ιδιοκτήτες δεν προχωρήσουν στην τακτοποίησή τους

να προβούν στην τακτοποίηση των αυθαιρέτων αλλά και να κάνουν χρήση (αυτό ισχύει για όλους τους ιδιοκτήτες αυθαιρέτων) των ευνοϊκών ρυθμίσεων που προβλέπονται από τον ισχύοντα νόμο.

Ποιες είναι αυτές; Είναι, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα εξόφλησης σε 100 δόσεις των προστίμων, η μείωση κατά 20% σε όσους ιδιοκτήτες πληρώσουν εφάπαξ το πρόστιμο και κατά 10% σε όσους καταβάλουν το 30% του προστίμου.

Έτσι οι ιδιοκτήτες οι οποίοι διαθέτουν αυθαίρετα που ανήκουν στη λεγόμενη Κατηγορία 5 και δεν προχωρήσουν στην τακτοποίησή τους έως το τέλος του Σεπτεμβρίου παίρνουν το ρίσκο είτε αυτά να κατεδαφιστούν είτε να είναι πολύ υψηλό το κόστος διατήρησής τους.

ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ. Όπως προβλέπεται, από την 1η Οκτωβρίου το ενιαίο ειδικό πρόστιμο αυξάνεται:

- Κατά 10% αν η αυθαίρετη κατα-

σκευή βρίσκεται σε περιοχές προστασίας για τις οποίες έχουν εκδοθεί και ισχύουν προεδρικά διατάγματα.

- Κατά 20% αν η αυθαίρετη κατασκευή υπαχθεί στο νέο καθεστώς από την 1η Οκτωβρίου 2020 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2021.

- Κατά 25% αν υπαχθεί από την 1η Οκτωβρίου 2021 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2022.

- Κατά 30% αν υπαχθεί από την 1η Οκτωβρίου 2022 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

- Κατά 35% αν υπαχθεί από την 1η Οκτωβρίου 2023 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2024.

- Κατά 40% αν υπαχθεί από την 1η Οκτωβρίου 2024 μέχρι τις 31 Μαρτίου 2026.

Για τα αυθαίρετα με μικρότερες παραβάσεις, όσοι ιδιοκτήτες επιλέξουν να προχωρήσουν με βάση τα όσα θα ισχύσουν από την 1η Οκτωβρίου και μετά θα έχουν ένα περιθώριο έως τις 31 Μαρτίου 2026.

Αυτό το χρονικό περιθώριο ωστόσο δεν σημαίνει πως πρόκειται για νέα παράταση. Και αυτό διότι με το νέο καθεστώς θεσπίζονται νέα κλιμακωτά πρόστιμα τα οποία θα υπολογίζονται ανάλογα με τον χρόνο τακτοποίησής τους και σύνδεσης -εφαρμογής με την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου.

Επιπλέον, με την ίδια τροπολογία παρατείνεται και η ισχύς των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των αναθεωρήσεών τους μέχρι το τέλος του 2022.

ΤΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

1.642.483
ο συνολικός αριθμός των δηλωμένων κτιρίων με αυθαιρέσεις

557.470
τα παντελώς αυθαίρετα κτίσματα (αυτά δηλαδή που ανήκουν στη λεγόμενη κατηγορία 5)

3. ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ Η ΛΥΣΗ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/07/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 17/07/2020

Σελίδα: 40

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ

Το δημογραφικό και η λύση

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΤΣΑΠΡΟΥΝΗΣ
jtsaprounis
@e-typos.com

Το σενάριο είναι εφιαλτικό, αλλά όπως φαίνεται ρεαλιστικό. Όλες οι έρευνες για το δημογραφικό δείχνουν πως ο πληθυσμός της Ελλάδας διαρκώς θα γερνάει και θα συρρικνώνεται. Σύμφωνα με τελευταία αμερικανική μελέτη, το 2100 θα κυμαίνεται μεταξύ 4,7 και 5,3 εκατομμυρίων. Θα είμαστε οι μισοί. Και για να είμαστε και εμείς ρεαλιστές, καθώς δεν υπάρχει περίπτωση να ζούμε, θα είναι οι μισοί από όσοι είμαστε σήμερα.

ΒΕΒΑΙΑ το πρόβλημα δεν είναι μόνο ελληνικό. Αντιθέτως, είναι παγκόσμιο. Οι περισσότερες αναπτυγμένες χώρες θα παρουσιάσουν μείωση πληθυσμού, ενώ οι αναπτυσσόμενες και φτωχές θα έχουν αύξηση.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ, όμως, είναι τι κάνουμε εδώ πέρα. Υπάρχουν λύσεις; Ή είναι νομοτελειακή η συρρίκνωση του πληθυσμού. Προτάσεις υπάρχουν πολλές. Κυρίως βασίζονται σε τρεις άξονες: σοβαρή οικονομική στήριξη στις νέες οικογένειες, ενσωμάτωση μεταναστών, επιστροφή Ελλήνων του εξωτερικού.

ΩΡΑΙΑ είναι όλα αυτά. Αλλά στη θεωρία. Μπορούμε να συζητάμε και να γράφουμε για ώρες και ημέρες τα υπέρ και τα κατά. Κάποιοι θα μιλήσουν περί καθαρότητας και κάποιοι άλλοι περί πολυπολιτισμικότητας του πληθυσμού. Ωραία και η αντιπαράθεση. Όπως είπαμε, όμως, τα προβλήματα απαιτούν πράξεις για να λυθούν και όχι θεωρίες.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ, λοιπόν, για να αντιμετωπιστεί πρέπει να το προσεγγίσουμε στη ρίζα του. Γιατί οι νέοι δεν κάνουν παιδιά - ή πολλά παιδιά; Γιατί οι νέοι ψάχνουν με κάθε αφορμή να φύγουν από τη χώρα μας; Γιατί όσοι έφυγαν πρόσφατα, αλλά και οι Έλληνες δεύτερης και τρίτης γενιάς δεν σκέφτονται καν να επιστρέψουν; Και γιατί οι μετανάστες που φτάνουν στην πατρίδα μας θέλουν να φύγουν όσο πιο γρήγορα μπορούν,

έχοντας πάντοτε ως όνειρο τη Γερμανία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες;

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ είναι κοινή για όλα τα ερωτήματα. Η Ελλάδα είναι τρομερά ελκυστική για να έρθει κανείς να κάνει διακοπές, να βουτήξει στη θάλασσα, να δει αρχαία, να φάει παραδοσιακή κουζίνα. Μέχρι εκεί. Η Ελλάδα είναι πανέμορφη ως χώρα, αλλά «άσχημη» ως κράτος. Και όταν λέμε κράτος δεν εννοούμε μόνο το Δημόσιο. Εννοούμε και τον ιδιωτικό τομέα. Εννοούμε και την καθημερινότητα. Στο δρόμο, στη γειτονιά, στο σχολείο, στο καφέ, στη δουλειά.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ είναι πως αν δεν μεταρρυθμιστεί η νοοτροπία μας -το DNA- τότε μπορεί οι μελέτες να πείσουν έξω και ο πληθυσμός να μειωθεί με ακόμα πιο γρήγορο ρυθμό.

ΔΕΝ ΤΗΡΟΥΜΕ κανόνες και νόμους. Το κράτος δεν σέβεται τους πολίτες. Οι πολίτες δεν σέβονται το κράτος. Οι πολίτες δεν σέβονται τους υπόλοιπους πολίτες. Λείπουν τα λεφτά για το σήμερα και το όραμα για το αύριο. Λείπει η υλοποίηση ρηξικέλευθων μεταρρυθμίσεων που θα μεταμορφώσουν την πραγματική οικονομία και την παιδεία μας.

Η ΛΥΣΗ υπάρχει και είναι μπροστά μας. Αποδείχθηκε μόλις πριν από τρεις μήνες. Η κυβέρνηση, το κράτος και οι πολίτες αντιμετωπίσαμε όλοι μαζί την πανδημία με τεράστια επιτυχία. Οι λόγοι ήταν απλοί. Υπήρξε ενότητα, κάτι σπάνιο. Υπήρξε αποφασιστικότητα, κάτι ακόμα πιο σπάνιο. Υπήρξε ταχύτητα, κάτι ανέλπιστο. Υπήρξε τήρηση κανόνων, κάτι απίθανο. Και ξαφνικά γίναμε φωτεινό παράδειγμα στο εξωτερικό.

ΜΠΟΡΟΥΜΕ να τα καταφέρουμε. Αρκεί να γκρεμίσουμε ιδεοληψίες. Να ξεκινήσουμε να χτίζουμε μια νέα Ελλάδα με φόντο το 2030. Έτσι, θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε και το δημογραφικό. ■

ΓΝΩΜΗ

Υπογεννητικότητα και πληθυσμιακός πανικός

Η υπογεννητικότητα – που ήλθε ορμητικά ξανά στη δημοσιότητα – προϋποθέτει ένα σωστό επίπεδο γεννητικότητας το οποίο διαφέρει από αυτή που προκύπτει αυθόρμητα. Δηλαδή οι αποφάσεις των άμεσα ενδιαφερόμενων (κυρίως νεαρές γυναίκες με εγωιστικά κίνητρα) υπολείπονται του «ορθού», το οποίο γνωρίζουν μετά πεποιθήσεως «σοφοί» (κυρίως ηλικιωμένοι άνδρες με πατριωτικό φρόνημα). Το πώς αποφασίζεται το «ορθό» παραμένει ασαφές και αδιευκρίνιστο.

Δεν ήταν πάντα έτσι. Ο πληθυσμιακός πανικός που προκαλείται από χαμηλές γεννήσεις εμφανίστηκε για πρώτη φορά στη Γαλλία, μετά τον γαλλοπρωσικό πόλεμο του 1870. Εκεί δεν υπήρχε αμφιβολία: το πρόβλημα ήταν ότι οι Γερμανίδες εκπλήρωναν το πατριωτικό τους καθήκον πιο φιλότιμα από τις αντίσας Γαλλίδες. Έτσι υπήρχαν λιγότερα συντάγματα πεζικού για να τροφοδοτήσουν τα χαρακώματα. Όπως χαρακτηριστικά αναφερόταν, αν οι Γαλλίδες είχαν κάνει περισσότερα παιδιά, ο πόλεμος του 1914 θα είχε αποτραπεί. Οι ομοιότητες του τέλους του 19ου αιώνα με σήμερα είναι πολλές. Ο πανικός στη Γαλλία πυροδοτήθηκε όταν για τέσσερα χρόνια μετά το 1890 οι θάνατοι ήταν περισσότεροι από τις γεννήσεις. Μεταξύ 1870 και 1911 ο γαλλικός πληθυσμός αυξήθηκε κατά 9%, ενώ της Γερμανίας κατά 60%. Η Εθνική Συμμαχία για την Αύξηση του Γαλλικού Πληθυσμού (ANAPF) σχηματίστηκε το 1896, μαζί με τα βραβεία για πολύτεκνες μητέρες (το πιο γνωστό ιδρύθηκε το 1916 και εξακολουθεί να απονέμεται από τη Γαλλική Ακαδημία). Ο Εμίλ Ζολά έγραψε το 1899 το μυθιστόρημα «Γονιμότητα», στο οποίο η ευτυχία χωρικών με 12 παιδιά αντιδιαστέλλεται με το δράμα μικρών οικογενειών στις πόλεις. Η υστερία για εθνική παρακμή στις δεκαετίες του 1920 και 1930 τροφοδότησε την αντίσταση στην ψήφο των γυναικών και ενέπνευσε την ιδέα της «οικογενειακής ψήφου» – δηλαδή η ψήφος του πολύτεκνου πατέρα (η μητέρα θα ήταν απασχολημένη αλλού) να σταθμίζεται με τον αριθμό τέκνων. Πιο επιτυχημένη ήταν η καμπάνια για περιορισμό των αμβλώσεων και της αντισύλληψης το 1920.

ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ ΤΗΝΙΟΥ

Ο πληθυσμιακός πανικός δεν περιορίστηκε στη Γαλλία. Το βιβλίο του Οσβαλντ Σπέγκλερ «Η παρακμή της Δύσης» – το εκδοτικό φαινόμενο του 1918 – τον επέκτεινε σε πλανητικό επίπεδο. Η κεντρική ιδέα για την υποχρέωση της γυναίκας έναντι του έθνους χρωμάτισε τον μεσοπόλεμο – αρχικά στην Ιταλία και μετά αλλού. Η Ελλάδα τότε είχε το αντίθετο πρόβλημα – την ενσωμάτωση των προσφύγων αλλά και την επίμονη τάση εξωτερικής μετανάστευσης. Παρά ταύτα, η δικτατορία Μεταξά σύντομα ευθυγραμμίστηκε με τις ευρωπαϊκές τάσεις, τουλάχιστον ως προς τη στάση της προς τις γυναίκες.

Πώς, όμως, εξηγείται ο νέος πανικός του 2020; Η μελέτη της ομάδας Παγκόσμιας Επιβάρυνσης Ασθενειών (Global Burden Of Disease) δεν διαφέρει ποιοτικά από υφιστάμενες δημογραφικές προβολές της Eurostat, ή του ΟΗΕ: Ο πληθυσμός της Ελλάδας χωρίς τους μετανάστες μειώνεται ήδη από το 2000. Η γεννητικότητα ελάχιστα θα πέσει από τα ήδη χαμηλά σημερινά επίπεδα. Η διαφορά είναι ότι η κατάσταση στην Ελλάδα και στην Ιταλία – αποτέλεσμα της χειραφέτησης των γυναικών – επεκτείνεται στην Ινδία, στην Αίγυπτο και στην Κολομβία. Η μελέτη σηματοδοτεί ότι οι τρεις ευχές της σύγχρονης κοινωνίας ευοδώνονται: Θα ζούμε περισσότερο, κάνοντας όσα παιδιά θέλουμε, περιορίζοντας τη μετανάστευση στο ελάχιστο. Αυτά θέλαμε, αυτά θα πάρουμε και σε αυτά θα πρέπει να προσαρμοστούμε. Η ζωή θα μας κάνει το κατίρι – σε πείσμα της στρατολογίας. Καιρός να το αξιοποιήσουμε.